

Ανέκδοτα y curiosidades de diversos personajes y pueblos de la Antigüedad

(Claudio Eliano, *Historias Curiosas*)

[2,13] Ἐπετίθεντο τῷ Σωκράτει καὶ ἐπεβούλευον οἱ ἀμφὶ τὸν Ἄνυτον, ὧν χάριν καὶ δι' αὐτὸν αἰτίας, λέλεκται πάλαι. ὑφορώμενοι δὲ τοὺς Ἀθηναίους, καὶ δεδιότες, ὅπως ποτὲ ἐξουσιὰ πρὸς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἀνδρός (πολὺ γὰρ ἦν τὸ τοῦ Σωκράτους ὄνομα, διὰ τε τὰ ἄλλα, καὶ ὅτι τοὺς σοφιστὰς ἤλεγχεν, οὐδὲν ὑγιὲς ὄντας, οὐδέ τι σπουδαῖον ἢ εἰδότας ἢ λέγοντας)· ἐκ τούτων οὖν ἐβουλήθησαν πείραν καθεῖναι ὑπὲρ τῆς κατ' αὐτοῦ διαβολῆς. τὸ μὲν γὰρ ἀντικρυς ἀπενέγκασθαι γραφὴν κατ' αὐτοῦ παραχρήμα οὐκ ἐδοκίμαζον, δι' ἃ προεῖπον, καὶ δι' ἐκεῖνα δέ, μὴ ποτὲ ἄρα ἀγριάναντες οἱ φίλοι οἱ τοῦ Σωκράτους ἐξάψωσι κατ' αὐτῶν τοὺς δικαστὰς, εἴ τι πάθωσι κακὸν ἀνήκεστον, ἅτε συκοφαντοῦντες ἄνδρα, οὐ μόνον οὐδενὸς αἰτιῶν κακοῦ τῇ πόλει, ἐκ δὲ τῶν ἐναντίων καὶ κόσμον ταῖς Ἀθήναις ὄντα τί οὖν ἐπνοοῦσιν; Ἀριστοφάνην τὸν τῆς κωμωδίας ποιητὴν, βωμολόχον ἄνδρα καὶ γελοῖον ὄντα, καὶ εἶναι σπεύδοντα, ἀναπειθουσι κωμωδῆσαι τὸν Σωκράτη, ταῦτα δὴ πού τὰ περιφερόμενα, ὡς ἦν ἀδολέσχης, λέγων τε αὐτῷ καὶ τὸν ἡττω λόγον ἀπέφαινε κρείττονα, καὶ εἰσήγε ξένους δαίμονας, καὶ οὐκ ἤδει θεοὺς, οὐδ' ἐτίμα, τὰ δὲ αὐτὰ ταῦτα καὶ τοὺς προσιόντας αὐτῷ ἐδίδασκέ τε, καὶ εἰδέναι ἀνέπειθεν. ὁ δὲ Ἀριστοφάνης, λαβόμενος ὑποθέσεως εὖ μάλα ἀνδρικής, ὑποσπείρας γέλωτα, καὶ τὸ ἐκ τῶν μέτρων αἰμύλον, καὶ τὸν ἀριστὸν τῶν Ἑλλήνων λαβὼν ὑπόθεσιν· οὐ γὰρ οἱ κατὰ Κλέωνος ἦν τὸ δρᾶμα, οὐδέ ἐκωμῶδει Λακεδαιμονίους, ἢ Θηβαίους, ἢ Περικλέα αὐτὸν, ἀλλ' ἄνδρα τοῖς τε ἄλλοις θεοῖς φίλον, καὶ δὴ καὶ μάλιστα τῷ Ἀπόλλωνι· ἅτε οὖν ἄηθες πρᾶγμα καὶ ὄραμα παράδοξον ἐν σκηνῇ καὶ κωμωδία Σωκράτης, πρῶτον μὲν ἐξέπληξεν ἡ κωμωδία τῷ ἀδοκίῳ τοὺς Ἀθηναίους. εἴτα δὲ καὶ, φύσει φθονεροὺς ὄντας, καὶ τοῖς ἀρίστοις βασκαίνειν προηρημένους, οὐ μόνον τοῖς ἐν τῇ πολιτείᾳ καὶ ταῖς ἀρχαῖς, ἀλλ' ἔτι καὶ πλέον τοῖς εὐδοκίμοις, ἢ ἐν λόγοις ἀγαθοῖς, ἢ ἐν βίου σεμνότητι, ἀκουσῖα ἔδοξεν ἡδιστὸν αἰδεαῖ Νεφέλαι, καὶ ἐκρότουν τὸν ποιητὴν, ὡς οὐποτε ἄλλοτε, καὶ ἐβόων νικᾶν, καὶ προσέταπτον τοῖς κριταῖς ἄνωθεν Ἀριστοφάνην, ἀλλὰ μὴ ἄλλον, γράφειν. καὶ τὰ μὲν τοῦ δράματος τοιαῦτα. ὁ δὲ Σωκράτης σπάνιον μὲν ἐπεφοίτα τοῖς θεάτροις, εἴ ποτε δὲ Εὐριπίδης ὁ τῆς τραγωδίας ποιητῆς ἠγωνίζετο καινοῖς τραγωδοῖς, τότε γε ἀφικνεῖτο. καὶ Πειραιοὶ δὲ ἀγωνιζομένου τοῦ Εὐριπίδου, καὶ ἐκεῖ κατήει· ἔχαιρε γὰρ τῷ ἀνδρὶ, δηλονότι διὰ τε τὴν σοφίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν ἐν τοῖς μέτροις ἀρετήν. ἡδὴ δὲ ποτὲ αὐτὸν ἐρεσχελῶν Ἀλκιβιάδης ὁ Κλειίου, καὶ Κριτίας ὁ Καλλαισχρόν, καὶ κωμωδῶν ἀκοῦσαι παρελθόντα εἰς τὸ θέατρον ἐξεβίασαντο. ὁ δὲ αὐτοῖς οὐκ ἠρέσκετο, ἀλλὰ δεινῶς κατεφρόνει (ἅτε

άνηρ σώφρων, και δίκαιος, και αγαθός, και επί τούτοις σοφός) άνδρών κερτόμων, και ύβριστών, και ύγιες λεγόντων ούδέν' άπερ έλύπει δεινώς αυτούς, και ταύτα ούν της κωμωδίας ήν αύτῷ τὰ σπέρματα, άλλ' ού μόνον ά παρὰ τοῦ Ανύτου και Μελήτου ώμολόγηται. εικός δέ και χρηματίσασθαι ύπερ τούτων Άριστοφάνην, και γάρ βουλομένων, μάλλον δέ έκ παντός συκοφαντήσαι τόν Σωκράτη σπευδόντων εκείνων, και αύτόν δέ πένητα άμα και κατάρατον όντα, τί παράδοξον ήν, άργύριον λαβεῖν επ' ούδενι ύγιει, και ύπερ μέν τούτων αύτός οΐδεν. εύδοκίμει δ' ούν αύτῷ τὸ δρᾶμα, και γάρ τοι και τὸ τοῦ Κρατίνου τούτο συνέβη, εἰ ποτε άλλοτε, και τότε, τῷ θεάτρῳ νοσήσαι τὰς φρένας, και άτε όντων Διονυσίων, πάμπολύ τι χρῆμα τῶν Ελλήνων σπουδῆ της θεας άφίκετο. περιφερομένου τοίνυν έν τη σκηνη τοῦ Σωκράτους, και όνομαζομένου πολλάκις, ούκ άν δέ θαυμάσαιμι, εἰ και βλεπομένου έν τοῖς ύποκριταῖς (δήλα γάρ δη ότι και οι σκευοποιοι έπλασαν αύτόν ως ότι μάλιστα έξεικάσαντες), άλλ' οι γε ξένοι (τόν γάρ κωμωδούμενον ήγνόουν), θροῦς παρ' αύτῶν επανίσταται, και εξήτουν όστις ποτε οὔτος ὁ Σωκράτης έστιν. όπερ ούν εκείνος αισθόμενος (και γάρ τοι και παρήν ούκ άλλως ούδὲ έκ τύχης, ειδώς δέ ότι κωμωδοῦσαν αύτόν· και δη και έν καλῷ τοῦ θεάτρου εκάθητο)· ίνα ούν λύση την τῶν ξένων άποριαν, έξαναστάς, παρ' όλον τὸ δρᾶμα, άγωνιζομένων τῶν ύποκριτῶν, έστὼς έβλέπετο. τοσοῦτον άρα περιήν τῷ Σωκράτει τοῦ κωμωδίας και Αθηναίων καταφρονεῖν.

[2,19] Άλέξανδρος, ότε ένίκησε Δαρειόν, και την Περσῶν άρχην κατεκτήσατο, μέγα επ' έαυτῷ φρονῶν, και ύπό της εύτυχίας, της περιλαβούσης αύτόν τότε, εκθεούμενος, επέστειλε τοῖς Έλλησι, θεόν αύτόν ψηφίσασθαι. γελοίως γε· ού γάρ άπερ ούν έκ της φύσεως ούκ εἶχε, ταύτα έκ τῶν άνθρώπων αίτῶν εκείνος εκέρδαιεν. άλλοι μέν ούν άλλα επηφίσαντο· Λακεδαιμόνιοι δέ εκείνα· “επειδή Άλέξανδρος βούλεται θεός εἶναι, έστω θεός,” Λακωνικῶς τε άμα, και κατά τόν επάχωριόν σφισι τρόπον, έλέξαντες την εμπληξιν οι Λακεδαιμόνιοι τοῦ Άλεξάνδρου.

[2,30] Πλάτων ὁ Άριστωνος τὰ πρώτα επί ποιητικην ώρμησε, και ήρωικά έγραφε μέτρα. εἶτα αύτὰ κατέπρησεν ύπεριδῶν αύτῶν, επει τοῖς Όμήρου αύτὰ άντακρίνων έώρα κατά πολὺ ήττώμενα. επέθετο ούν τραγωδία, και δη και τετραλογίαν ειργάσατο, και έμελλεν άγωνεῖσθαι, δούς ήδη τοῖς ύποκριταῖς τὰ ποιήματα. πρό τῶν Διονυσίων δέ παρελθῶν ήκουσε Σωκράτους, και άπαξ αίρεθεις ύπό της εκείνου σαιρήνος, τοῦ άγωνίσματος ού μόνον άπέστη τότε, αλλά και τελέως τὸ γράφειν τραγωδιαν άπέρριψε, και άπεδύσατο επί φιλοσοφίαν.

[2,31] Καί τις οὐκ ἂν ἐπήνεσε τὴν τῶν βαρβάρων σοφίαν, εἴ γε μηδεὶς αὐτῶν εἰς ἀθεότητα ἐξέπεσε, μηδὲ ἀμφιβάλλουσι περὶ θεῶν, ἄρα γέ εἰσιν, ἢ οὐκ εἰσιν, καὶ ἄρα γε ἡμῶν φροντίζουσιν, ἢ οὐ. οὐδεὶς γοῦν ἔννοιαν ἔλαβε τοιαύτην οἷαν Εὐήμερος ὁ Μεσσηνίος, ἢ Διογένης ὁ Φρύξ ἢ Ἴππων ἢ Διαγόρας ἢ Σωσίας ἢ Ἐπίκουρος, οὔτε Ἰνδὸς οὔτε Κελτὸς οὔτε Αἰγύπτιος. λέγουσι δὲ τῶν βαρβάρων οἱ προσηρημένοι, καὶ εἶναι θεοὺς καὶ προνοεῖν ἡμῶν, καὶ προσημαίνειν τὰ μέλλοντα, καὶ διὰ ὀρνίθων καὶ διὰ συμβόλων, καὶ διὰ σπλάγγων, καὶ δι' ἄλλων τινῶν μαθημάτων τε, καὶ διδασκάλων ἄπερ οὖν ἐστὶ τοῖς ἀνθρώποις διδασκαλία ἐκ τῆς παρὰ τῶν θεῶν εἰς αὐτοὺς προνοίας. καὶ δι' ὀνείρων δὲ λέγουσι, καὶ δι' αὐτῶν τῶν ἀστερέων πολλὰ προδηλοῦσθαι. καὶ ὑπὲρ τούτων ἰσχυρὰν ἔχοντες τὴν πίστιν, θύουσι τε καθαρῶς καὶ ἀγνεύουσιν ὁσίως, καὶ τελετὰς τελοῦσι, καὶ ὀργίων φυλάττουσι νόμον, καὶ τὰ ἄλλα πράττουσιν, ἐξ ὧν, ὅτι τοὺς θεοὺς ἰσχυρῶς καὶ σέβουσι, καὶ τιμῶσιν, ὁμολόγηται.

[2,39] Κρήτες δὲ τοὺς παῖδας τοὺς ἐλευθέρους μανθάνειν ἐκέλευον τοὺς νόμους μετὰ τινος μελωδίας, ἵνα ἐκ τῆς μουσικῆς ψυχαγωγῶνται, καὶ εὐκολώτερον αὐτοὺς τῆ μνήμῃ παραλαμβάνωσι· καὶ ἵνα μὴ, τι τῶν κεκωλυμένων πράξαντες, ἀγνοία πεποιηκέναι ἀπολογίαν ἔχωσι. δεύτερον δὲ μάθημα ἔταξαν, τοὺς τῶν θεῶν ὕμνους μανθάνειν. τρίτον, τὰ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἐγκώμια.

[3,22] Ὅτε ἐάλω τὸ Ἴλιον, οἰκτεῖραντες οἱ Ἀχαιοὶ τὰς τῶν ἀλισκομένων τύχας καὶ πάνυ Ἑλληνικῶς τοῦτο ἐκήρυξαν, ἕκαστον τῶν ἐλευθέρων ἐν ὃ τι καὶ βούλεται τῶν οἰκείων ἀποφέρειν ἀράμενον. ὁ οὖν Αἰνεΐας τοὺς πατρῶους θεοὺς βαστάσας ἔφερεν, ὑπεριδὼν τῶν ἄλλων. ἠσθέντες οὖν ἐπὶ τῆ τοῦ ἀνδρὸς εὐσεβείᾳ οἱ Ἕλληνες καὶ δεύτερον αὐτῷ κτήμα συνεχώρησαν λαβεῖν· ὁ δὲ τὸν πατέρα πάνυ σφόδρα γεγηρακότα ἀναθέμενος τοῖς ὁμοῖς ἔφερεν. ὑπερεκπλαγέντες οὖν καὶ ἐπὶ τούτῳ οὐχ ἦλιστα, πάντων αὐτῷ τῶν οἰκείων κτημάτων ἀπέστησαν, ὁμολογοῦντες ὅτι πρὸς τοὺς εὐσεβεῖς τῶν ἀνθρώπων καὶ τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς γεναμένους δι' αἰδοῦς ἄγοντας καὶ οἱ φύσει πολέμοι ἡμεροὶ γίνονται.

[4,19] Φίλιππος ὁ Μακεδῶν οὐ μόνον ἐλέγετο τὰ πολέμια εἶναι ἀγαθὸς καὶ εἰπεῖν δαιμόνιος, ἀλλὰ καὶ παιδείαν ἀνδρειότατα ἐτίμα. Ἀριστοτέλει γοῦν χορηγήσας πλοῦτον ἀνευδεῖ, αἴτιος γέγονε πολλῆς καὶ ἄλλης πολυπείρας, ἀτὰρ οὖν καὶ τῆς γνώσεως τῆς κατὰ τὰ ζῆα· καὶ τὴν ἱστορίαν αὐτῶν ὁ τοῦ Νικομάχου διὰ τὴν ἐκ Φιλίππου περιουσίαν ἐκαρπώσατο. καὶ Πλάτωνα δὲ ἐτίμησε καὶ Θεόφραστον.

[7,15] Ἦνίκα τῆς θαλάττης ἤρξαν Μυτιληναῖοι, τοῖς ἀφισταμένοις τῶν συμμάχων τιμωρίαν ἐκείνην ἐπήρησαν, γράμματα μὴ μανθάνειν τοὺς παῖδας αὐτῶν μηδὲ μουσικὴν

διδάσκεσθαι, πασῶν κολάσεων ἡγησάμενοι βαρυτάτην εἶναι ταύτην, ἐν ἀμουσίᾳ καὶ ἀμαθίᾳ καταβιδῶναι.

[8,2] Ἴππαρχος ὁ Πεισιστράτου παῖς πρεσβύτατος ὢν τῶν Πεισιστράτου καὶ σοφώτατος ἦν Ἀθηναίων. οὗτος καὶ τὰ Ὅμηρου ἔπη πρῶτος ἐκόμισεν ἐς τὰς Ἀθήνας, καὶ ἠνάγκασε τοὺς ῥαψοδοὺς τοῖς Παναθηναίοις αὐτὰ ᾄδειν. καὶ ἐπ' Ἀνακρέοντα δὲ τὸν Τήιον πεντηκόντορον ἔστειλεν, ἵνα αὐτὸν πορεύσῃ ὡς αὐτόν. Σιμωνίδην δὲ τὸν Κεῖον διὰ σπουδῆς ἄγων ἀεὶ περὶ αὐτὸν εἶχε, μεγάλοις δώροις ὡς τὸ εἶκος πείθων καὶ μισθοῖς· καὶ γὰρ ὡς ἦν φιλοχρήματος ὁ Σιμωνίδης, οὐδεὶς ἀντιψήσει. ἔργον δὲ ἦν ἄρα τούτῳ τῷ Ἰππάρχῳ ἢ περὶ τοὺς πεπαιδευμένους σπουδῆ· καὶ ἐβούλετο ὑπὸ προσχήματι τῷ ἑαυτοῦ Ἀθηναίους παιδεύεσθαι, καὶ βελτιόνων αὐτῶν ὄντων ἄρχαι ἐσπευδεν· οὐκ ᾔφετο γὰρ δεῖν οὐδενὶ φθονεῖν σοφίας, ἅτε ὢν καλὸς καὶ ἀγαθός. λέγει δὲ Πλάτων ταῦτα, εἰ δὴ ὁ Ἰππαρχος Πλάτωνός ἐστι τῷ ὄντι.

[12,21] Αἱ Λακεδαιμονίων μητέρες, ὅσαι ἐπνυθάνοντο τοὺς παῖδας αὐτῶν ἐν τῇ μάχῃ κείσθαι, αὐταὶ γε ἀφικόμεναι, τὰ τραύματα αὐτῶν ἐπεσκόπουν τὰ τε ἔμπροσθεν καὶ τὰ ὀπίσθεν. καὶ εἰ ἦν πλεῖον τὰ ἐναντία, αἱ δὲ γαυρούμεναι καὶ σεμνὸν ἄμα καὶ βλοσυρὸν ὀρῶσαι τοὺς παῖδας ἐς τὰς πατρῶας ἔφερον ταφάς· εἰ δὲ ἐτέρως εἶχον τῶν τραυμάτων, ἐνταῦθα αἰδούμεναι καὶ θρηνοῦσαι καὶ ὡς ἐν μάλιστα λαθεῖν σπεύδουσαι ἀπηλλάττοντο, καταλιποῦσαι τοὺς νεκροὺς ἐν τῷ πολυανδρίῳ θάψαι, ἢ λάθρα ἐς τὰ οἰκεῖα ἤρια ἐκόμιζον αὐτούς.

[12,23] Ἄνθρώπων ἐγὼ ἀκούω φιλοκινδυνωτάτους εἶναι τοὺς Κελτοὺς τῶν ἀσμάτων γοῦν ὑποθέσεις ποιοῦνται τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἀποθανόντας ἐν τῷ πολέμῳ καλῶς μάχονται δὲ ἐστεφανωμένοι, ἀλλὰ καὶ τρόπαια ἐγείρουσιν, ἄμα τε ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις σεμννόμενοι καὶ ὑπομνήματα αὐτῶν τῆς ἀρετῆς ἀπολείποντες Ἑλληνικῶς οὕτως δὲ αἰσχρὸν νομίζουσι τὸ φεύγειν, ὡς μηδὲ ἐκ τῶν οἰκῶν κατολισθανουσῶν καὶ συμπαπτουσῶν ἀποδιδράσκειν, ἀλλὰ μηδὲ πιμπραμένων αὐτῶν περιλαμβανομένουσιν ὑπὸ τοῦ πυρός. πολλοὶ δὲ καὶ ἐπικλύζουσαν τὴν θάλατταν ὑπομένουσιν. εἰσι δὲ καὶ οἱ ὄπλα λαμβάνοντες ἐπίπτουσι τοῖς κύμασι καὶ τὴν φορὰν αὐτῶν ἐσδέχονται, γυμνὰ τὰ ξίφη καὶ τὰ δόρατα προσείοντες, ὥσπερ οὖν ἢ φοβῆσαι δυνάμενοι ἢ τρωῶσαι.

[12,39] Περδίκκας ὁ Μακεδῶν ὁ συστρατευσάμενος Ἀλεξάνδρῳ οὕτως ἄρα ἦν εὐτολμος, ὥς ποτε ἐς σπήλαιον παρελθεῖν ἐνθα εἶχεν εὐνήν λεάνα μόνος· καὶ τὴν μὲν λεάναν οὐ κατέλαβε, τοὺς γε μὴν σκύμνους αὐτῆς κομίζων προῆλθε, καὶ ἔδοξεν ἐπὶ τούτῳ θαυμάζεσθαι ὁ Περδίκκας, πεπίστευται δὲ οὐ μόνον παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἀλκιμώτατόν τε

καὶ δυσμαχώτατον εἶναι θηρίον ἢ λέαινα, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς βαρβάροις φασὶ γοῦν καὶ Σεμίραμιν τὴν Ἀσσυρίαν οὐκ, εἴ ποτε εἶλε λέοντα ἢ πάρδαλιν κατέκτανεν ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' εἰ λεαίνης ἐγκρατῆς ἐγένετο, μέγα ἐφρόνα.

[12,50] Λακεδαιμόνιοι μουσικῆς ἀπείρως εἶχον· ἔμελε γὰρ αὐτοῖς γυμνασίων καὶ ὄπλων· εἰ δέ ποτε ἐδειήθησαν τῆς ἐκ Μουσῶν ἐπακουρίας ἢ νοσήσαντες ἢ παραφρονήσαντες ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον δημοσίᾳ παθόντες, μετεπέμποντο ξένους ἄνδρας οἷον ἰατροὺς ἢ καθαρτὰς κατὰ πυθόχρηστον· μετεπέμψαντό γε μὴν Τέρπανδρον καὶ Θάλητα καὶ Τυρταῖον καὶ τὸν Κυδωνιάτην Νυμφαῖον καὶ Ἀλκιμᾶνα· καὶ Θουκυδίδης δὲ ὁμολογεῖ ὅτι μὴ ἐσπουδασιμένως περὶ παιδείαν εἶχον, ἐν οἷς λέγει περὶ Βρασίδου· λέγει γοῦν ὅτι ἦν οὐ δὲ ἀδύνατος εἰπεῖν, ὥς Λακεδαιμόνιος.

[12,64] Ὁ μὲν Φιλίππου καὶ Ὀλυμπάδος Ἀλέξανδρος ἐν Βαβυλῶνι τὸν βίον καταστρέψας, νεκρὸς ἔκειτο, ὁ τοῦ Διὸς εἶναι λέγων, καὶ στασιαζόντων περὶ τῆς βασιλείας τῶν περὶ αὐτόν, ταφῆς ἄμοιρος ἦν, ἧς μεταλαγχάνουσι καὶ οἱ σφόδρα πένητες, τῆς φύσεως τῆς κοινῆς ἀπαιτούσης τὸν μηκέτι ζῶντα κατακρύψαι· ἀλλ' οὗτός γε τριάκοντα ἡμέρας κατελέλειπτο ἀκηδῆς, ἕως Ἀρίστανδρος ὁ Τελμησσεύς, θεόληπτος γενόμενος ἢ ἐκ τινος ἄλλης συντυχίας κατασχεθεὶς, ἦλθεν ἐς μέσους τοὺς Μακεδόνας καὶ πρὸς αὐτοὺς ἔφη πάντων τῶν ἐξ αἰῶνος βασιλέων εὐδαιμονέστατον Ἀλέξανδρον γεγονέναι, καὶ ζῶντα καὶ ἀποθανόντα· λέγειν γὰρ τοὺς θεοὺς πρὸς αὐτόν ὅτι ἄρα ἡ ὑποδεξαμένη γῆ τὸ σῶμα, ἐν ᾧ τὸ πρότερον ἔκησεν ἢ ἐκείνου ψυχῆ, πανευδαίμων τε ἔσται καὶ ἀπόρθητος δι' αἰῶνος· ταῦτα μαθόντες πολλὴν ἐσεφέροντο φιλονεικίαν, ἕκαστος ἐς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ βασιλείαν τὸ ἀγώγιμον τοῦτο ἄγειν ἐπιθυμῶν, ἵνα καμῆλιον ἔχη βασιλείας ἀσφαλοῦς καὶ ἀκλινοῦς ὀμηρον. Πτολεμαῖος δὲ, εἴ τι χρῆ πιστεῦειν, τὸ σῶμα ἐξέκλεψε, καὶ μετὰ σπουδῆς ἐς τὴν Ἀλεξάνδρου πόλιν τὴν κατ' Αἴγυπτον ἐκόμισε, καὶ οἱ μὲν ἄλλοι Μακεδόνες τὴν ἠσυχίαν ἤγον· Περδίκκας δὲ αὐτόν διώκειν ἐπεχείρησεν, οὐ τοσοῦτον δὲ ἔμελε τούτῳ τῆς ἐς Ἀλέξανδρον πολυωρίας καὶ τῆς ἐς τὸν νεκρὸν ὀσίας, ὅσον τὰ προλεχθέντα ὑπὸ τοῦ Ἀριστάνδρου ἀνέφλεγεν αὐτόν καὶ ἐξῆπτεν· ἐπεὶ δὲ κατέλαβε τὸν Πτολεμαῖον, ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ μάχη καρτερά πάνυ σφόδρα ἐγένετο, ἀδελφῆ τρόπον τινὰ τῆς ὑπὲρ τοῦ εἰδώλου τοῦ ἐν Τροίᾳ, ὅπερ Ὅμηρος ᾄδει, λέγων ὑπὲρ Αἰνείου τὸν Ἀπόλλωνα ἐς μέσους ἐμβαλεῖν τοὺς ἥρωας· ἀνέστειλε δὲ τὴν ὀρμὴν τοῦ Περδίκκα ὁ Πτολεμαῖος· εἶδωλον γὰρ ποιησάμενος ὁμοιον Ἀλεξάνδρῳ κατεκόσμησεν ἐσθῆτι βασιλικῇ καὶ ἐνταφίους ἀξιοζήλους· εἶτα τοῦτο ἀναπαύσας ἐπὶ μίαν τῶν Περσικῶν ἀμαξῶν, τὸ ἐπ' αὐτῆς κατεσκεύασε φέρτρον μεγαλοπρεπῶς ἀργύρῳ καὶ χρυσοῖ καὶ ἐλέφαντα· καὶ τὸ μὲν ὄντως Ἀλεξάνδρου σῶμα λιτῶς καὶ ὥς ἔτυχε προὔπεμψε κρυπταῖς

όδοις καὶ ἀτρίπτοις. ὁ δὲ Περδίκκας καταλαβὼν τὸ τοῦ νεκροῦ φάσμα καὶ τὴν διασκευασθεῖσαν ἀρμάμαξαν ἀνεστάλη τοῦ δρόμου, οἰόμενος ἔχειν τὸ ἄθλον· ὅψέ δὲ ἔμαθεν ἀπατηθεῖς, ἠγίκα διώκειν οὐκ εἶχε.

[14,15] Λόγος τις διεφοίτα λέγων τοὺς Σωκράτους λόγους εἰκέναι τοῖς Παύσωνος γράμμασι. καὶ γὰρ τοὶ καὶ Παύσωνα τὸν ζωγράφον ἐκλαβόντα παρά τινος γράψαι ἵππον καλινδούμενον, τὸν δὲ γράψαι τρέχοντα ἀγανακτοῦντος οὖν τοῦ τὸ πινάκιον ἐκδόντος ὡς παρά τὰς ὁμολογίας γράψαντος, ἀποκρίνασθαι τὸν ζωγράφον ὅτι “στρέψον τὸ πινάκιον καὶ καλινδούμενος ἔσται σοὶ ὁ τρέχων.” καὶ τὸν Σωκράτην μὴ σαφῶς διαλέγεσθαι. εἰ γοῦν τις αὐτοὺς στρέψειν, ὀρθότατα ἔχειν. οὐκ ἐβούλετο δὲ ἄρα ἀπεχθάνεσθαι τούτοις, πρὸς οὓς διελέγετο, καὶ διὰ τοῦτο αἰνιγματώδεις αὐτοὺς παρείχετο καὶ πλαγίους.